

Bölüm 3

ULUSLARARASI İŞGÜCÜ GÖÇÜ VE İŞSİZLİK ÜZERİNE ETKİSİ: 2009-2015 YILLARI ARASI TÜRKİYE İNCELEMESİ¹

Onur ÇAYAN²
Fatma Nur YORGANCILAR³

1.GİRİŞ

Göç, insan yaşantısının kaçınılmaz hareketlerinden biri ve aynı zamanda sosyal, siyasal ve ekonomik nedenlerle kişilerin kitlesel ya da bireysel olarak yer değiştirme hareketidir. Uluslararası göç, belirli bir ülkeden başka bir ülkeye doğru gerçekleşen bireysel veya kitlesel nüfus hareketidir. Uluslararası işgücü göçü ise, göç yoluyla kişilerin iş bulmak, kendilerine ve ailelerine daha iyi yaşama imkanı sağlamak veya daha iyi şartlar içinde yaşamak amacıyla iki ülke arasında yer değiştirmesidir.

Uluslararası işgücü göçü, hem kaynak ülkenin hem de hedef ülkenin kültürel, siyasal, sosyal ve ekonomik yapılarını büyük ölçüde etkileyen bir olaydır. Bu yüzden ekonomik sistem ve diğer uluslararası eğilimler, ülkelerin siyasal ve ekonomik önceliklerini etkilemiştir, ülkelerin uluslararası işgücü göçü politikaları da bu önceliklere göre şekillenmiştir. Ülkelerin uluslararası işgücü göçü politikaları uluslararası göç hareketleri açısından büyük öneme sahiptir. Bu nedenle tüm ülkeler, belirli ölçüde uluslararası işgücü göçü politikası geliştirmektedir.

Uluslararası işgücü göçünün en temel ögesi, işçi hareketinin bir ülkeden başka bir ülkeye yönelik olmasıdır. Bu bağlamda, göç sürecine birden fazla ülke katılmaktadır. Bir başka ifadeyle, göçün tüm aşamalarında hem göçe kaynaklık eden ülke hem göç eden işçi hem de göç hedef olan ülkeyle alakalı çeşitli etkenler bulunmaktadır. Bu durum neticesinde uluslararası işgücü göçü, tüm bu faktörler üzerindeki etkinin sonuçlarını hem kaynak hem de hedef ülkede göstermektedir.

¹ Bu çalışma, Sayın Doç. Dr. Fatma Nur Yorgancılar danışmanlığında hazırlanan, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde tamamlanan aynı başlıklı yüksek lisans tezinin bir bölümünü oluşturmaktadır.

² Öğr. Gör., Selçuk Üniversitesi Karapınar Aydoğanlar Meslek Yüksekokulu Mülkiyet Koruma ve Güvenlik Bölümü, onur.cayan@selcuk.edu.tr

³ Doç. Dr., Selçuk Üniversitesi Akşehir İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İktisat Bölümü, fnyorgancilar@selcuk.edu.tr

zenleme yapılmış, yerel işgücünün iş bulma olanaklarını azaltmayan ve iktisadi kalkınmayı destekleyen uygulamalar kullanılmaya başlanmıştır. Hedef ülkelerin genelinde olduğu gibi emek piyasasıyla uyumlu uluslararası işgücü göçü politikaları hazırlanmıştır. Ancak, Türkiye'nin komşu ülkelerle ilerlettiği ekonomik ve ticari ilişkiler, gelişmiş ülkelerde yaşanacak nüfus değişimleri dikkate alınarak, Türkiye'den başka ülkelere yönelecek olası uluslararası göç akımları göz önünde bulundurulmalı ve uluslararası işgücü göçünün yönetimi konusunda daha etkili politikalar tercih edilmelidir.

KAYNAKLAR

1. Adıgüzel, Yusuf (2011). *Almanya'daki Türk Kuruluşları* (1. Baskı). *İstanbul: Şehir Yayınları*.
2. BM (Birleşmiş Milletler) (1990). *Tüm Göçmenlerin ve Aile Fertlerinin Haklarının Korunmasına Dair Uluslararası Sözleşme (ICMW)*.
3. Bonin, Holger (2005). Wage and Employment Effects of Immigration to Germany: Evidence from a Skill Group Approach. *IZA Discussion Paper, 1875*, 1-30.
4. Borjas, George J. (1990). *Friends or Strangers: The Impact of Immigrants on the U.S. Economy*. New York: Basic Books.
5. Boubtane, Ekrame, Coulibaly, Dramane ve Rault, Christophe (2011). Immigration, Unemployment and Growth in the Host Country: Bootstrap Panel Granger Causality Analysis on OECD Countries. *CEPII, 29*, 1-28.
6. Card, David (1990). The Impact of the Mariel Boatlift on the Miami Labor Market. *Industrial and Labor Relations Review, 43 (2)*, 245-257.
7. Chamunorwa, Wilson ve Mlambo, Courage (2015). The Unemployment Impact of Immigration in South Africa. *Mediterranean Journal of Social Sciences, 5 (20)*, 2631-2640.
8. Chletsos, Michael ve Roupakias, Stelios (2012). Immigration, Unemployment and Growth: Empirical Evidence from Greece. *Munich Personal RePEc Archive, 39927*, 1-16.
9. ÇSGB (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı) (2009). *Yabancı Çalışma İzinleri İstatistikleri-2009. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Dış İlişkiler ve Yurtdışı İşçi Hizmetleri Genel Müdürlüğü*.
10. ÇSGB (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı) (2010). *Yabancı Çalışma İzinleri İstatistikleri-2010. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Dış İlişkiler ve Yurtdışı İşçi Hizmetleri Genel Müdürlüğü*.
11. ÇSGB (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı) (2011). *Yabancı Çalışma İzinleri İstatistikleri-2011. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Dış İlişkiler ve Yurtdışı İşçi Hizmetleri Genel Müdürlüğü*.
12. ÇSGB (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı) (2012). *Yabancı Çalışma İzinleri İstatistikleri-2012. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Dış İlişkiler ve Yurtdışı İşçi Hizmetleri Genel Müdürlüğü*.
13. ÇSGB (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı) (2013). *Yabancı Çalışma İzinleri İstatistikleri-2013. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Dış İlişkiler ve Yurtdışı İşçi Hizmetleri Genel Müdürlüğü*.

14. ÇSGB (alışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı) (2014). *Uluslararası İşgücü Anlaşmaları. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Dış İlişkiler ve Yurtdışı İşçi Hizmetleri Genel Müdürlüğü.*
15. ÇSGB (alışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı) (2014a). *Yabancı alışma İzinleri İstatistikleri-2014. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Dış İlişkiler ve Yurtdışı İşçi Hizmetleri Genel Müdürlüğü.*
16. ÇSGB (alışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı) (2015). *Yabancı alışma İzinleri İstatistikleri-2015. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Dış İlişkiler ve Yurtdışı İşçi Hizmetleri Genel Müdürlüğü.*
17. ÇSGB (alışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı) (2017). *alışma İstatistikleri Bilgi Sistemi.* <http://cibs.csgeb.gov.tr/RaporOlusturmaSihirbazi.aspx?kullanicisiz=1>, Erişim Tarihi: 13.11.2017.
18. Feridun, Mete (2004). Immigration, Income and Unemployment: An Application of the Bounds Testing Approach to Cointegration. *Project MUSE Scholarley Journals Online*, 37-49.
19. Friedberg, Rachel M. Ve Hunt Jennifer (1995). The Impact of Immigrant on Host Country Wages, Employment and Growth. *The Journal of Economic Perspectives*, 9 (2), 23-44.
20. Gksu, Turgut (2000). İşilikten Vatandaşlığa: Almanya'daki Trkler (1. Baskı). Ankara: zen Yayımcılık.
21. Grossman, Jean B. (1982). The Sustainability of Natives and Immigrants in Production. *The Review of Economics and Statistics*, 64 (4), 596-603.
22. IOM (Uluslararası G rgt) (2011). *Key Migration Terms.* <https://www.iom.int/key-migration-terms>, Erişim Tarihi: 10.09.2017.
23. Jean, Sebastien ve Jimenez, Miguel (2007). The Unemployment Impact of Immigration in OECD Countries. *OECD Economics Department Working Paper*, 563, 1-31.
24. Kılıçarslan, Erhan (2006). *Almanya'daki Türklerin Türk-Alman İlişkileri Açısından nemi Ve Türk Nüfusunun Arttırılmasına Yönelik Alınabilecek Tedbirler. Yüksek Lisans Tezi, Atılım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.*
25. Kyk, Nurten (2011). *Yerel Yönetimlerin Kürt Kökenli Grupların Büyük Őehirlere Göç Sonrası Entegrasyon Sorunlarına Yaklaşımı: Ankara rneği. Yüksek Lisans Tezi, Atılım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.*
26. ner, Gülfer ve ner, Aslı Ő. (2012). *Küreselleşme ağında G (1. Baskı). İstanbul: İletifim Yayınları.*
27. Sareya, Borhan, Mansur, Kasim ve Mahmud, Roslinah (2015). Immigration and Employment Rate: A Case Study in Oil Palm Sabah Plantation Sector. *Malaysian Journal of Business and Economics*, 2 (1), 49-61.
28. Őahin, Levent (2008). *Uluslararası İşgücü Akımlarının Ekonomik Etkileri: Türk İşgücü G.* Yüksek Lisans Tezi, Malatya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.
29. TÜİK (Türkiye İstatistik Kurumu) (2017). *İşgücü İstatistikleri.* <https://biruni.tuik.gov.tr/ısgucuapp/ısgucu.zul>, Erişim Tarihi: 09.11.2017.
30. TÜİK (Türkiye İstatistik Kurumu) (2017a). *Merkezi Dağıtım Sistemi.* <https://biruni.tuik.gov.tr/medas/?kn=72&locale=tr>, Erişim Tarihi: 09.11.2017.
31. Venturini, Alessandra ve Villosio, Claudia (2004). *Labour Market Effects of Immigration: An Empirical Analysis based on Italian Data.* ILO: International Migration Paper.
32. Yıldırımglu, Hakan (2005). Uluslararası Emek G. *Kamu-İş Dergisi*, 8 (1), 133.